N°. 143. 1848

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 28 November.

Besturen en Administratien.

PROVINCIE ZEELAND.

AANBESTEDING.

Op Donderdag den 7 December des jaars 1848, des voormiddags ten tien ure, zullen, onder nadere approbatie, door den Staatsraad, Gouverneur der Provincie Zeeland, of, bij deszelfs absentie, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de Provincie Zeeland, aan het lokaal van het Gouvernement, te Middelburg worden aanbesteed:

Het Herstel der DOORNEN van het KANAAL van NEUZEN, van de Limiet tegen *Oost-Vlaanderen* af tot aan de Westelijke en Oostelijke Binnen-Sluizen, wederzijds *Neuzen*, alsmede die van het Zijkanaal, aan de *Axelsche* Sassing, alsmede, met inbegrip der vereischte Rijs- en Steen-materialen en het onderhoud tot den 1 Junij 1850.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het bestek der bovengemelde aanbesteding zal, boven en behalve aan het lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en aan dat van het Gouvernement der Provincie Zeeland, Middelburg, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaats-werken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur *A. Caland*, te Middelburg, en den Adspirant-Ingenieur *J. Dirks*, te Neuzen.

De tijdelijke Minister van Binnenlandsche Zaken,
J. M. DE KEMPENAER.

KONINKLIJKE NEDERL. LOTERIJ.

Ingevolge artikel 3 van Zr. Ms. besluit van den 6 January 18[illegible] no. 68 (*Staatsblad* no. 2) heeft Zijne Excellentie de Minister van Financien, bij resolutie van den [illegible] November 1848, bepaald de prijzen, [illegible] onder begrepen, waarvoor de Collecteurs, [illegible]tanten der Koninklijke Nederlandsche Lote[illegible] gedeelten van dien, voor de tweede week [illegible] de laatste Klasse der 206de Loterij, zullen [illegible] weten:

		BIJ VERHURING:	
Geheele Loten	f [illegible]	Geheele Loten	f 30, —
Halve	[illegible]	Halve	„ [illegible]
Vijfde	„ 15, 20	Vijfde	„ 6, —
Tiende	„ 7, 60	Tiende	„ 3, —
Twintigste	„ 3, 80	Twintigste	„ 1, 50

[illegible] de belanghebbenden bij deze herinnerd, dat bij [illegible] artikel van Zr. Ms. besluit, uitdrukkelijk is [illegible] dat de Collecteurs, Spitters en Debitanten gehouden zijn, om zich naar die prijsbepaling te regelen, en daartoe gelegenheid ter inzage voor het Publiek beschikbaar te hebben.

Middelburg, den 27 November 1848.

De Staatsraad Gouverneur van de Provincie Zeeland,
Bij delegatie van denzelven,
De Burgemeester der Stad Middelburg,
PASPOORT VAN GRIJPSKERKE.

KIEZERS-VERGADERING,

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad MIDDELBURG;

Brengen ter kennis der belanghebbenden, dat de Kies-Vergadering, welke op Zaturdag den 2 December aanstaande voor dit Kies-District is bepaald, zal worden gepresideerd door den Heer Wethouder *de Stoppelaar*, en als Stemopnemers daarbij zullen fungeren de Heeren Raadsleden *G. J. Sprenger* en *B. Bomme*; — dat gezegde Vergadering in het openbaar zal gehouden worden op de *groote Voorzaal* van het Raadhuis, en de toegang daartoe zal geopend zijn des morgens ten *negen* ure, langs den *voorstraap*; — dat aan iederen Kiezer, *directelijk* stemmende onder het Hoofd Kies-District, *persoonlijk* van den trap door een daartoe geplaatst Stadelijk Bestelde zal worden uitgereikt een volgnommer, door hetwelk door de Kiezers aan de stemming zal worden deel genomen; wordende de bovengenoemde Kiezers herinnerd, dat na kloksla[illegible] van *een* uur des namiddags geene Stembiljetten meer mogen worden aangenomen, aangezien met dat tijdstip de opening der Stembussen moet geschieden en met de Stemopneming moet worden aangevangen.

Gedaan ten Raadhuize der Stad Middelburg, den 27 November 1848.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
PASPOORT VAN GRIJPSKERKE.
Ter ordonnantie van Hun Ed. Achtbare,
A. M. BECIUS.

VEREENIGING VAN KIESGEREGTIGDEN.

Het BESTUUR der Vereeniging van Kiesgeregtigden in het eerste Kies-District van Zeeland, te Middelburg, brengt ter kennis van haare Leden, dat in de op heden gehoudene Vergadering als Candidaten dier vereeniging zijn aangenomen, voor de *Tweede* Kamer der Staten-Generaal:

De Heer Mr. *J. J. Slicher van Domburg*.
„ Prof. *J. R. Thorbecke*;

en voor de *Eerste* Kamer der Staten-Generaal:

Jhr. Mr. *M. C. Paspoort van Grijpskerke*.
De Heer Mr. *W. C. M. de Jonge van Ellemeet*.

Middelburg, den 25 November 1848.

P. VAN DEN BROECKE, Voorzitter.
J. J. DE KRUYTER, Secretaris.

UITLOTING KANSBILJETTEN.

De COMMISSIE van Vereening en Amortisatie van de gevestigde Schulden der [illegible] Middelburg, maakt bekend, dat bij de jaarlijksche Uitloting van honderd stuks Kansbiljetten der Stedelijke Reçu-Obligatien deze Schuld, welke op heden heeft plaats gehad, zijn [illegible]oot de Nommers hierhavolgende gemeld:

3	804	1246	1686	[illegible]	2692	3018	3330
48	858	1300	1668	[illegible]	2713	3083	3432
169	871	1331	[illegible]	[illegible]	2724	3089	3470
476	873	1358	1797	[illegible]	2753	3102	3474
500	882	1386	[illegible]	[illegible]	2768	3130	3489
546	905	1404	1835	2400	2818	3137	3511
549	912	1414	1936	2407	2839	3152	3525
565	914	1440	1959	2428	2843	3179	3534
574	1005	1473	1969	2534	2914	3231	3549
621	1020	1510	1995	2654	2931	3237	
655	1048	1515	2012	2657	2963	3245	
688	1050	1541	2032	2674	2975	3296	
750	1106	1564	2095	2675	2978	3306	

En worden mitsdien de houders der voorschrevene Kansbiljetten uitgenoodigd, om dezelve ter conversie in rentegevende Obligatien van gelijk bedrag, na den 1 Januarij 1849, ten Kantore van den Heer Makelaar *Abraham van den Broecke Jz.*, te Middelburg, als tot de overneming der Kansbiljetten geautoriseerd, over te brengen; zullende aan denzelven tot goedmaking der kosten van het zegel en de drukloonen, negen-en-negentig cents voor ieder Kansbiljet moeten worden betaald.

Gedaan ten Raadhuize der Stad Middelburg, den 24 November 1848.

De Commissie voornoemd,
PASPOORT VAN GRIJPSKERKE.
Ter ordonnantie van dezelve,
A. M. BECIUS.

OPENBARE AANBESTEDING.

De DIRECTIE van het Fonds ter verbetering der Wegen in het 4de District van *Zeeland*, zal op Woensdag den 13 December 1848, des voormiddags ten elf ure, in de herberg *het Hof van Koophandel*, bewoond bij *J. Sturm* te IJZENDIJKE, onder nadere goedkeuring in het openbaar aanbesteden:

1. Eenige HERSTELLINGS-WERKEN aan den Zandweg, strekkende van Ijzendijke tot het einde der Poststraat, de daarstelling van een Voetpad langs en de voltooijing der beplanting van denzelven weg, met het onderhoud tot den 30 Junij 1849.
2. Eenige HERSTELLINGS-WERKEN aan den Klinkerweg, strekkende van den grooten weg der 1ste klasse No. 10, nabij Breskens, tot het dorp Groede, met de beplanting en het onderhoud van denzelven tot 30 Junij 1849.

Waarvan de Voorwaarden dagelijks ter inzage liggen ter Districts-Griffie te *Sluis*, ten Raadhuize te *Ijzendijke* en *Groede*, mitsgaders in de voornaamste Herbergen in het District *Sluis*, terwijl de vereischte inlichtingen te bekomen zijn bij den Opzigter *A. J. Cattenfels*, te OOSTBURG.

WELDADIGHEID.

Middelburg, 27 November 1848.

De VEREENIGING tot het Bezoeken der Armen maakt dankbare melding van de navolgende giften, als:

Den 15 dezer, van X., 30 Vrouwen-Hemden en den 24, van A., f 50.

De Directie der Vereeniging voornoemd,
J. C. SCHORER VAN DE SOUBURGEN, Voorz.
N. VERHULST Wz., Penningmeester.

Binnenlandsche Tijdingen.

MIDDELBURG den 27 November.

In de vergadering van kiesgeregtigden op jl. zaturdag 25 dezer, waren bij den aanvang 109, later 112 leden tegenwoordig.

Er werd dadelijk, na voorlezing van het procesverbaal der twee vorige bijeenkomsten, overgegaan tot het reduceren van het *viertal* candidaten voor het lidmaatschap van de *Tweede Kamer* der Staten-Generaal tot een *dubbeltal*. Reeds bij de eerste stemming verkregen de heeren mr. *J. J. Slicher van Domburg* en prof. *Thorbecke*, de volstrekte meerderheid van stemmen, t. w. de eerste 87 en de tweede 59 der 109 uitgebragte stemmen, terwijl daarbij de heer mr. *S. de Wind* en jhr. mr. *M. C. Paspoort van Grijpskerke* 24 stemmen op zich vereenigden.

Thans eene stemming zullende plaats hebben over candidaten voor de *Eerste Kamer* der Staten-Generaal, stelde het bestuur voor, om slechts twee candidaten aan te nemen, waartoe zoude worden overgegaan door opgave van ten hoogste vier tot die betrekking verkiesbare personen, door ieder lid bij biljet aan te geven, met dien verstande, dat, indien daarbij reeds dadelijk twee personen de volstrekte meerderheid mogten erlangen, dezelve candidaten der vereeniging zullen worden geproclameerd, terwijl, ingeval niemand of slechts één persoon bij deze stemming de volstrekte meerderheid verkreeg, alsdan eene andere stemming zal plaats hebben uit een *vier-* of *tweetal* degenen, die de meeste stemmen op zich hebben vereenigd.

Dat voorstel met 87 tegen 24 stemmen aangenomen zijnde, bleek bij de eerste stemming, dat jhr. mr. *M. C. Paspoort van Grijpskerke*, reeds dadelijk 75 van de 112 uitgebragte stemmen, en alzoo de volstrekte meerderheid op zich had vereenigd, zoodat die heer als eerste candidaat voor de *Eerste Kamer* der Staten-Generaal op de lijst werd geplaatst.

Alsnu volgde in hoeveelheid van stemmen de heer mr. *W. C. M. de Jonge van Ellemeet* met 45 stemmen. Daar echter die heer geene volstrekte meerderheid had, werd hem toegevoegd de heer *L. G. J. van den Bosch*, te Wilhelminadorp, die in hoeveelheid stemmen volgde, als hebbende er 35 verkregen.

Eene nadere stemming tusschen die beide heeren had ten gevolge, dat de heer mr. *de Jonge van Ellemeet* (zijnde na aftrek der gevondene blanco biljetten, slechts 91 geldige biljetten voorhanden) 50 stemmen, de heer *van den Bosch*, 38 stemmen op zich vereenigde, zoodat de heer mr. *de Jonge van Ellemeet* als tweede candidaat voor de *Eerste Kamer* der Staten-Generaal werd geproclameerd.

Daarop gaf de voorzitter te kennen dat, de werkzaamheden volbragt zijnde, welke zich de vereeniging van kiesgeregtigden in het eerste kies-district van Zeeland te Middelburg had voorgesteld, deze vereeniging met het sluiten der vergadering als ontbonden te beschouwen was. Alvorens tot de voorlezing werd overgegaan van het procesverbaal der werkzaamheden in deze vergadering verrigt, hetwelk bereids door den heer secretaris was opgemaakt, gaf de voorzitter aan den wel-eerw. heer *J. J. van Deinse*, op diens verzoek, het woord, waarop dit lid, als tolk der vergadering, den voorzitter, alsmede de overige leden des bestuurs, in vleijende woorden, dank betuigde voor de leiding der vergaderingen; — waarop de voorzitter ongeveer op de volgende wijze antwoordde:

» Mijne Heeren! Met erkentelijkheid ontvang ik, benevens mijne medeleden des bestuurs, de dankbetuiging der vergadering, bij monde van den heer *van Deinse*, zoo even ons toegebragt.

» Ook wij van onze zijde gevoelen ons gedrongen u dank te zeggen voor de wijze, waarop gij in onze zamenkomsten werkzaam waart.

» Trouwens, deze uitkomst voorspelde ik reeds in onze eerste vergadering. Reeds toen gaf ik te kennen, dat de taak, mij door het praesidium opgelegd, mij niet moeijelijk vallen zou, omdat een en hetzelfde doel ons hier vereenigde: *getrouwe* en *ijverige* ten uitvoerlegging der gewijzigde grondwet.

» Waren wij, voor zoo velen wij hier zijn, werkelijk meudel doel bezield? Ik mag dit niet beslissen. Maar zeker is het, dat hij, die met een ander doel hier werkzaam was, deze zaal nimmer had behooren binnen te komen, want zijn intreden was eene groote beleediging voor de kern der burgerij, welke ik hier vereenigd zie, en aan wier hoofd te staan mij de schoonste eere was.

» Maar wat hiervan ook zijn moge, onze candidaten durf ik zonder kreus voor tegenspraak mannen noemen overeenkomstig onze leuze.

» In onze eerste vergadering werd de vraag gedaan, of de minderheid zich aan de keuze der meerderheid zou moeten onderwerpen. Ik beantwoordde die vraag bevestigend, maar voegde er bij, dat het toch in den aard der zaak vereenigde, dat de minderheid zich aan de meerderheid zoude onderwerpen, in dezen zedelijk verpligt was, zoo niet daartegen overwegende bezwaren bestaan mogten, welke echter nimmer hunnen grond konden hebben in een doel, strijdig met dat van deze vereeniging.

» Vraagt dan gij, die tot de minderheid behoort, u zelven rekenschap af, of die overwegende bezwaren bij u bestaan, en vergeet daarbij niet, dat het hier niet geldt de bevordering van een bijzonder belang, maar van het belang des algemeens, het belang des Vaderlands!"

Na voorlezing van het procesverbaal door den secretaris, sloot de voorzitter de vergadering.

Den 25 dezer werd in de gemeente Oost- en Westsoburg, in eene vergadering van kiesgeregtigden, bepaald, tot candidaat voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan te nemen: mr. *J. J. Slicher van Domburg*, en tot candidaten voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal jhr. mr. *M. C. Paspoort van Grijpskerke* en mr. *W. C. M. de Jonge van Ellemeet*.

— Door plaatsgebrek hebben wij in onze twee laatste nos. de opgaven van candidaten voor het lidmaatschap der Staten-Generaal, uit onderscheidene steden en kiesdistricten, niet kunnen vervolgen; *nu* zou dit ons nog meerder ruimte wegnemen; wij zullen dus die van buiten onze provincie later aanvullen.

Bij koninklijk besluit van den 20 dezer is de heer mr. *S. van der Swalme* benoemd tot auditeur bij den schuttersraad der dienstdoende schutterij te Vlissingen.

— Door Z. M. den Koning is de heer mr. *J. A. Mannens*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, benoemd tot [illegible] van de K. [illegible]

— Z. M. heeft, bij besluit van den 2 dezer, goedgevonden te verklaren, dat niet gesubsidieerde diaconien geene magtiging van het burgerlijk gezag behoeven te vragen, tot het voeren van regtsgedingen.

— Men zegt dat Z. Exc. de minister van justitie zich de heeren mrs. *P. L. F. Blussé*, advocaat bij den Hoogen Raad, en *J. G. A. Cluit*, procureur te 's Gravenhage, tijdelijk toegevoegd heeft, om op de in het rapport aan Z. M. over de bezuinigingen opgegevene beginselen, en onder zijn toezigt, zulke wijzigingen in de bestaande wetten te ontwerpen, als tot de bedoelde vereenvoudigingen in het regtswezen noodig zijn.

— Men verzekert, dat, volgens uiterste wilsbeschikking van jhr. *W. H. J. baron van Westreenen van Tiellandt*, de staat erfgenaam is, niet alleen van zijne uitmuntende verzameling van manuscripten en antiquiteiten, maar ook, behoudens eenige weinige legaten, van zijn geheel vermogen; een en ander onder voorwaarde, dat die verzameling in haar geheel zal blijven en aangemerkt worden als eene succursale der koninklijke bibliotheek, onder de benaming van *Meermanno-Westreenianum*.

— Het schip *Amboina*, kapt. *E. Bergmun*, is den 24 dezer, van Batavia, te Brouwershaven binnengekomen, aan boord hebbende den baron *van Hoëvell* en familie.

Buitenlandsche Tijdingen.

Duitschland. — In Weenen was volgens berigt van den 20 de toestand nog altijd dezelfde; men wilde er weten dat de staat van beleg niet zou worden opgeheven, voor dat de keizerlijke troepen de stad Pesth bemagtigd en bezet zouden hebben.

— Particuliere brieven melden de aankomst van den vice-admiraal, opperbevelhebber der Oostenrijksche flotille te Triest.

Als aanleidende oorzaak hiervan wordt opgegeven, dat de Sardinische admiraal *Albini*, den 15 dezer, overwachts met zijne vloot op de reede van Triest was verschenen. Bij zijne aankomst had hij de witte vrede-vlag geheschen en een parlementair met depeches aan land gezonden. Deze depêches schijnen tot onderwerp te hebben vredes-voorslagen ten gunste van Venetie, en waren van eenen zoo gewigtigen inhoud, dat de Oostenrijksche bevelhebber het noodig heeft geoordeeld, dezelve in persoon naar Weenen over te brengen, om nieuwe instructien van de regering te vragen. Dit nieuws heeft eenen zeer gunstigen indruk op de beurs van Weenen gemaakt.

Berlijn 22 *november*. Gisteren is op het slot beraadslaagd over de instelling der krijgsraden. De auditeur-generaal, de heer *Ewich*, is daarbij tegenwoordig geweest; wesnlve men vermoedt, dat de staat van beleg nog niet [illegible]

[illegible] voor *Simson*, en *Hergenhahn*, bij den president der [illegible] vergadering, den heer *van Unruh*, eene bijeenkomst gehad met afgevaardigden van verschillende partijen, om te beraadslagen, of er nog van eene bemiddeling kon worden gedacht. Ofschoon er steeds sprake is van de instelling van een nieuw bewind, schijnt dit nog niet gelukt te zijn, en men verzekert, dat de heer *Simson* reeds naar Frankfort is terug gekeerd. — Gisteren was Breslau weder in rust, en werden de openbare kassen door de burgerwacht bewaakt.

Frankfort 22 *november*. Men verkeert hier steeds in eene zeer gedrukte stemming. Elken avond worden er buitengewone maatregelen genomen, ter voorkoming van wanorde. De proclamatie van den rijks-bestuurder geeft hoop op eene vredelievende oplossing der Pruissische verwikkelingen, doch doet ook de mogelijkheid veronderstellen van eene gewapende tusschenkomst.

Het gerucht, dat de heftige liberalen zich aan de beraadslagingen van het parlement zouden ontrekken, wordt niet bevestigd. Van die zijde worden steeds krachtige pogingen aangewend, om de meerigte ten hunnen voordeele te stemmen. — Het wordt meer en meer waarschijnlijk, dat het tegenwoordige rijks-ministerie eerlang zal aftreden, en door een zoogenaamd coalitie-bewind, met den heer *H. van Gagern* aan het hoofd, vervangen zal worden.

Het gerucht loopt dat Dresburg zich aan de keizerlijke troepen zou hebben overgegeven.

— Den 21 heeft de aartshertog rijksbestuurder *Johann* te Frankfort eene oproeping aan het Duitsche volk uitgevaardigd, die door de rijksministers is medegeteekend. Eene belangwekkende schetsing, zoo wordt in die stuk gezegd, is tusschen de Pruissische kroon en de volksvertegenwoordigers ontstaan. Het Duitsche volk heeft in dezen strijd partij gekozen, doorgaans in rustige en wettige houding, maar hier en daar ook met hartstogt, die nieuwen hartstogt doet ontvlammen. Een deel der Pruissische volksvertegenwoordigers heeft besloten dat de heffing der belastingen geschorst moet worden. De banden van het Staatsleven zijn daardoor losser gemaakt, de burgerlijke maatschappij is daardoor diep geschokt; Pruissen, en met Pruissen geheel Duitschland, staat op den rand des burgeroorlogs.

Te Kanton heeft het gemeen het huis van den opper-burgemeester geplunderd, en aan de bureaux der *Kölnische Zeitung* de glazen ingeslagen. Het aanrukken der militaire magt heeft echter de orde spoedig hersteld.

Italie. — Het ministerie van Toscane heeft een brief gerigt aan de geestelijkheid van dat groothertogdom, in welken zij wordt uitgenoodigd, om haren invloed bij de mindere klassen aan te wenden, ten einde het verspreiden der verderfelijke communistische en socialistische grondstellingen onder dezelve tegen te gaan.

Dezer dagen heeft men op den hertog van Modena geschoten. De dader is gevat.

Frankrijk. — *Parijs* 23 *november*. Het ongeduld naar den grooten strijd van overmorgen (zaturdag) is alhier zoo sterk, dat men het daartoe bepaalde tijdstip niet heeft kunnen afwachten, zonder daarvan ten minste een soort van voorspel te hebben. De heer *Jules Favre* heeft verlangd de regering te mogen interpelleren over den invloed, welke men den behoeve der candidatuur van den generaal *Cavaignac* doet werken. De vergadering heeft zich gehaast die interpellatien toe te staan, maar ze tegen morgen aan de orde van den dag te stellen. Vruchteloos hebben eenige sprekers aangedrongen, hoe onvoorzigtig het was, zulke verbittende debatten te vermenigvuldigen, en aangeraden deze interpellatien met die van zaturdag te vereenigen; de vergadering heeft zich zulk een uitstel niet laten welgevallen, en men zal dus als het ware eene schermutseling hebben vóór den eigenlijken veldslag.

Eene bedenking, welke dit voorloopig debat nog belangrijker, maar ook tevens nog gevaarlijker maakte, is dat het voor den heer *Lodewijk Bonaparte* moeijelijk zijn zal, zich te onthouden er deel aan te nemen.

24 nov. — De discussien uitgelokt in de nationale vergadering van heden door de interpellatien van den heer *Jules Favre*; schrijven van den beruchten brief aan de commissarissen van den heer *Ledru Rollin*, hebben niet tot die hevigheid gevoerd die men er uit voorzag. Hij heeft op de tribune pamphletten aangehaald, caricaturen ontrold, aanleiding gegeven tot het voeren van redeneringen die eene groote vergadering onwaardig zijn, en heeft alzoo den heer *Dufaure* eene schoone gelegenheid gegeven om hem geen behoorlijk antwoord schuldig te blijven. De kamer betoonde haast uit tot de orde van den dag over te gaan, nadat de generaal *Lamoricière*, minister van oorlog, eenige opheldering had gegeven, die minder gelukkig schenen te zijn opgenomen, dan die van zijn collega van binnenlandsche zaken.

— Van alle zijden komen reeds met verlof verbleven afgevaardigden uit de departementen hier ter stede aan, ter bijwoning der zitting van morgen. De heer *de Lamartine* wordt heden avond terug gewacht. De heer *Marie* was gisteren reeds ter vergadering aanwezig.

— Volgens geruchten zou er binnen kort een brief van den heer *Odillon Barrot* in de dagbladen verschijnen, waarin deze heer zich, even als zijn broeder *Ferdinand*, voor de kandidatuur van *Lodewijk Bonaparte* zal verklaren.

— Sedert eenigen tijd merkt men op, dat zich eene menigte Corsikanen te dezer stede bevinden, welke alle de familie *Bonaparte* zeer genegen schijnen te zijn.

CORRESPONDENTIE. — Het ingezonden artikel betrekkelijk de candidatuur van den heer mr. *J. J. Slicher van Domburg*, ontvingen wij heden te laat om het nog in dit No. op te nemen.

Een ingezonden stuk rakende de candidatuur van den heer mr. *D. van Eck*, kan door ons, uit hoofde de daarin voorkomende uitdrukkingen te scherp en personeel zijn, niet worden geplaatst.

Een ander, houdende bedenkingen op het adres aan de ingezetenen van het 4de district, in de *Middelburgsche Courant* van 23 maart, is in dien toon van gematigde en bescheidene kritiek gesteld, dat wij het geene plaats mogen ontzeggen.

Het artikel *Aardbeving*. — *Luchtverheveling*. kan ook heden bij geene mogelijkheid plaats vinden.

Wij zullen die alleen op morgen in een *Bijblad* mededeelen.

ERRATA. — In het stuk: Toelichtingen van jhr. *D. W. de Jonge*, in onze vorige courant, staat in de 5de regel, verlost, moet zijn *ontlast*; in de 17de schuldeischers van [illegible] moet zijn *schulden van* [illegible] *van dien*.

Berigten.

VLISSINGEN den 27 *november*. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen: *Rustan*, Karter, van Buenos-Ayres, met huiden; *Harriet*, Beens, van Nieuw-York, met katoen; *Belgique*, Vent, van Rio-Janeiro, met koffij; *Two Brothers*, van Londen, met ballast (naar Termonde).

Voor Gend: *Zeldenrust*, de Goede, van Villa-Nova, met vijgen; *Nymphe*, Monnouard, van Bordeaux, met stukgoederen.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van onze reede naar zee gezeild: *Uncle Billy*, G. Pleethain, naar Londen, en *Esther*, John Jones, naar Bristol, beide met tarwe; *Britannia*, Dudding, naar Londen, met stukgoederen; *Europa*, Michell, naar Konstantinopel, en *Garland*, J. Goble, naar Swansea, beide met ballast.

Van Gent naar zee: *Libre Change*, Duprat, naar Newcastle, met ballast; *Anna Maria*, Koop, naar Noorwegen, met koffij: *Clemence*, Gesecal, naar Hamburg, met suiker.

Advertentien.

Getrouwd:

A. SEUMERS
en
J. P. KATERSEL.

MIDDELBURG
den 26 November 1848.

Vrienden en Begunstigers gelieven deze voor algemeene en tevens voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER, *M. E. Krétel*, geliefde Echtgenoote van

P. DE ZEEUW.

MIDDELBURG
den 27 November 1848.

Eenige kennisgeving.

Heden overleed, in den ouderdom van twee-en-zeventig jaren, mijn geliefde Echtgenoot, de Wel-Eerw. Heer NICOLAAS BORSBOOM, sedert zeven jaren Emeritus Predikant, nadat hij gedurende eene reeks van ruim veertig jaren het Evangelie eerst te Serooskerke en later te Axel had verkondigd.

Zeer onverwachts werd hij mij door den dood ontnomen; moge de goede God mij sterken om dezen slag, die mij op mijne hooge jaren zoo diep heeft getroffen, gelaten en met berusting in Zijnen wil, te dragen.

MIDDELBURG
den 23 November 1848.

D. J. VAN DER PEIJE,
Wed. N. BORSBOOM.

Heden overleed, tot mijne groote droefheid, in den ouderdom van 61 jaren, mijn waarde Man, AREND VAN DEN ABEELE, in leven Commissaris der Haven en Loodsen dezer Stad.

MIDDELBURG
den 24 November 1848.

J. F. H. GHERUM,
Wed. A. VAN DEN ABEELE.

Mevrouw de Weduwe VAN DER SWALME, gevoelig voor de vele blijken van deelneming, welke zij bij het overlijden van haren Echtgenoot, in leven Burgemeester van Vlissingen, ontvangen heeft, betuigt hiervoor, langs dezen thans gebruikelijken weg, haren bijzonderen dank aan Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten de Stad.

VLISSINGEN, den 28 November 1848.

Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden van onzen Vader, den Wel-Edelen Heer A. J. MARINISSEN, betuigen wij hij deze onzen welmeenenden dank.

MIDDELBURG
den 27 November 1848.

Uit aller naam,
D. J. J. MARINISSEN.

BUITENGEWONE VERGADERING van Gelntresseerden in de Negotiatien in de jaren 1766 en 1788, opengesteld onder Directie van Mr. K. VAN DEN HELM BODDAERT, thans onder Directie van den Heer WILLEM REINBRAND BODDAERT, voerende de Firma van BODDAERT & Co., zullen gehouden worden in de Verkoopzaal van *het Nederlandsch Logement* in de Abdij te Middelburg, te weten: die van de eerste Negotiatie op Dingsdag den 12 December 1848, en die van de tweede Negotiatie op Woensdag den 13 December 1848, des morgens ten tien ure precies, ten einde nader verslag te hooren over den tegenwoordigen staat van zaken dier Negotiatien, en te voorzien in de te vaceren betrekkingen van den Directeur en de Commissarissen derzelve Negotiatien.

De Houder eener OBLIGATIE op den *Hinkpolder*, groot *f* 600, en waarop de Intrest van 1843–1847 onafgehaald is, wordt opgeroepen om, onder vertoon dier *Acte*, de gemelde Rente te koopen ontvangen, te CORTGENE, ten Kantore van den Penningmeester *J. W. Vader*.

Ontvangen Stroomatten Engelsche en ordinaire Brabandsche STOELEN, in de allernieuwste Modellen, bij

A. L. HERTOGH, Zuidzijde v. d. Dam.

Woensdag den 29 November 1848, Verkooping aan het Vendu, van zindelijke MEUBELEN, een fraai Eikenhouten Kabinet, Ledikant, Bedden, Tafels en Stoelen, Kleederen, Boeken, Porcelein; benevens zes groote KOZIJNEN, met Ramen en groote Glazen, en dat zal worden bijgebragt HEDEN van 10 tot 3 ure te zien.

De Notaris *D. Uyttenhooven* zal, op Woensdag den 6 December 1848, aan het Venduhuis *van J. B. Kuypers*, op de groote Markt te VLISSINGEN, publiek presenteren te verkoopen: een netten en wel-onderhouden INBOEDEL, het grootste gedeelte nagelaten door wijlen Mejufvr. *A. M. de Ridder*, geb. *Verroest*, als: Kabinet, Secretaire, een Buffet, Mangel, Tafels, Stoelen, zoo met Paardeharen zittingen als andere, Spiegels en Schilderijen, Ledikant met Behangsel, Bedden met toebehooren, een Kagchel en andere Vuurhaarden; voorts Koper, Blik, IJzer, Glas, Aardewerk en Porcelein; eene partij Vrouwekleederen; eenig Goud en Zilver, waaronder verscheidene Gouden Horologien, en wat meer zal worden bijgebragt, waartoe dagelijks de gelegenheid bestaat. Daags vóór de Verkooping voor een ieder te zien.

Uit de hand te koop: 3 Bunders 98 Roeden 10 Ellen, bevorens en wel ruim 70 achtereenvolgende jaren Wel- en sedert kort BOUWLAND, bezaaid met Tarwe, gelegen in Maagdspolder, Gemeente *Kruiningen*, en dicht de magazijnen van *het Bolwerk*, beplant met ruim 150 [illegible] groeijende Olmen en eenige andere Boomen, gelegen aldaar in den Zuidhoek, Kadastraal Sectie B. No. [illegible] te bevragen bij den Notaris *Rembges*, te KRUININGEN.

Uit de hand te koop eene zeer florisante BROOD-BAKKERIJ, staande op den Dorpe van Herseke, aankomende *C. Kamholt* aldaar. Te bevragen bij den eigenaar en ten Kantore van Mr. *P. J. A. Van Dam*, te Goes.

De Drie Spuiten. Kortendelft.

A. DE VRIES verwacht tegen aanstaanden Woensdag eene elegante sortering:

SORTIE DE BALS en CAZAWECKAS.

Nog ontvangen:

NIEUWE MANTEL-STOFFEN en SHAWLS-LONG,

In lossing *J. C. Hoek van Os*, met SCHAATS- en HEET-KOLEN, KOEK- en KAGCHEL-KOLEN, en bij den ondergeteekende is te bekomen VAAMHOUT, STEENKOOL, BUSKOLEN, Brusselsche AARDE en [illegible] MUTSAARD. — Adres bij LOT, DE ZEEUW, [illegible]

Op heden is weer gearriveerd Schuiver [illegible] met eene Lading opregte WIEBER [illegible] AARDAPPELEN, liggende aan de [illegible] bij *J. de Rok*.

Te koop ruim 9 bund. 3jarig Essen en [illegible] Adres wijk K. no 66.

PEKELSREK, droogde Worst en Rens[illegible] Citroenen, Kastanjen en Engelsche [illegible] prijs bij *van der Harst* Langevijle.

Bij den Boekdrukker DE WILDE, is van de pers gekomen en à 5 cents verkrijgbaar gesteld:

STAAT, aanduidende hoe op eene regtvaardige en billijke wijze in de behoeften van Land en Stad zoude kunnen worden voorzien, in vervanging van de thans bestaande Belastingen, *geene uitgezonderd*.

STOOMBOOT *DE STAD VLISSINGEN*.

Wordt geadverteerd, dat gedurende de maand December, de Dienst van *Vlissingen* op *Antwerpen* slechts eenmaal 's weeks zal plaats hebben, te weten:

Des Maandags van VLISSINGEN, en
Des Woensdags van ANTWERPEN.

De STOOMBOOT *DE SCHELDE* zal den 28, 29 en 30 dezer niet in het Veer tusschen *Vlissingen* en *Breskens* varen.

Jongste Tijdingen.

Editie van 6½ ure.

Frankfort 24 *november*. Men begint meer en meer geloof te hechten aan het gerucht, dat er thans tusschen Oostenrijk en Pruissen, in overleg met eene andere groote mogendheid, een plan wordt bewaakt om aan de regeringloosheid in Duitschland een einde te maken.

Men zegt dat er reeds een ontwerp van constitutie gereed is, om de Oostenrijksche wetgevende vergadering te Kremsir aan te bieden.

Paris 25 *november*. De verwachte belangrijke debatten zijn heden in de nationale vergadering geopend, maar ze zijn met deze zitting niet geëindigd. De leden zijn ten 6 ure uiteengegaan, en zullen [illegible] weder vergaderen. Eenige [illegible] redevoeringen zijn er gehouden, [illegible] door den heer *Barthelemy St. Hilaire*, en het eerste gedeelte van het antwoord van den generaal *Cavaignac*.

Reeds van dit oogenblik voorspelt men eene stem van vertrouwen voor *Cavaignac*. Er zijn in de vergadering een aantal leden die zijne zaak ook de hunne maken. Wat het latere der zitting heeft opgeleverd was nog niet bekend, maar men twijfelt niet of hier hoofd des bewinds zal als overwinnaar uit dit strijdperk treden.

Geheel Parijs hield zich gisteren met de debatten der nationale vergadering bezig. De avondbladen en correspondentien spreken van niets anders.

Inmiddels is er een belangrijk bericht uit Rome aangekomen, er zou aldaar den 18 dezer eene soort van opstand zijn uitgebarsten. Al de Romeinen zouden met het volk zamengespannen zijn tegen de Zwitsers. Er zou een gevecht van drie uren, maar gelukkig niet zeer moorddadig, hebben plaats gehad, en de paus zelve in zijn paleis belegerd [illegible] werd, waartegen de troepen het geschut hadden gerigt, zou aan het volk hebben moeten toegeven en een nieuw uiterst liberaal ministerie hebben benoemd.

Deze tijdingen worden door dagbladen van Genua en Livorno medegedeeld, met veel omstandigheden die echter nadere bevestiging vereischen.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

№ 143*.

BIJBLAD VAN DE MIDDELBURGSCHE COURANT

van Dingsdag 28 November.

Binnenlandsche Tijdingen.

MIDDELBURG, den 28 *November*.

Ten gevolge der daartoe door Z. M. verleende magtiging, zijn door den minister van oorlog de vereischte bevelen uitgevaardigd, om de miliciens der ligting van 1847, die zich thans bij de verschillende korpsen van het leger onder de wapenen bevinden, met onbepaald verlof naar hunne haardsteden terug te zenden; met uitzondering nogtans van zoo veel manschappen, daartoe door het lot aangewezen, als tot het vormen kaders van het in gedeelte dienst blijvend gedeelte noodig zullen zijn.

Uit Wageningen stroomde men van den 25 dezer Elsteren bij op het terrein, hier en daar ter plaatse van de gedenkzuil gerigt aan de nagedachtenis van wijlen den oud-hoofd-inspecteur van het onderwijs den heer *A. van den Ende*, opgerigt door eenige onderwijzers der jeugd en voorstanders van het onderwijs in Nederland.

Te *Vlissingen* is op gisteren de vierde en laatste bijeenkomst der kiesgeregtigden gehouden, ten getale van 96; na gedane voorlezing van eenen ingekomen brief des heeren mr. *G. A. Fokker*, waarbij zijn ed., om hen allezins vereerende redenen, van alle aanspraak op de candidatuur voor het lidmaatschap der Tweede Kamer, afstand doet ten behoeve van deszelfs mede-candidaat den heer mr. *Slicher van Domburg*, — is de laatstgenoemde als eenigsten nader final te stemmen candidaat bij acclamatie aangenomen.

De vergadering alsnu, op voorstel van den voorzitter, zullende overgaan tot het formeren van een grootal, ter nadere stemming van twee candidaten voor de Tweede Kamer, wordt deze voorgenomene handeling in zoo verr gewijzigd, dat bij acclamatie als eerste candidaat wordt aangenomen Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden.

Bij de eerste stemming voor eenen *tweeden* candidaat, nieuwmaal der in aanmerking gekomenen de volstrekte meerderheid verwervende, maar de heeren jhr. mr. *M. C. Pasgoor van Crijkerken* en mr. *W. N. Lambrechtsen* zich vereenigenden, wordt tot eene tweede stemming tusschen de beide voornoemde heeren overgegaan, met tegen uitslag, dat de tweede genoemde 52 en de eerstgemelde 40 stemmen bekomende, de heer mr. *W. N. Lambrechtsen* als tweede candidaat wordt aangenomen.

De voorzitter met eene gepaste toespraak deze eindvergadering gesloten hebbende, wordt hem, benevens aan de beide andere heeren, uit wie het bureau was samengesteld, bij monde van een der heeren kiesbevoegden den dank der vergadering toegebracht, voor hetgeen door hen ten behoeve ter bevordering van het belangrijk doel zoo welwillend werd in het werk gesteld.

Te *Zierikzee* zijn in eene vergadering van kiesgeregtigden uit het tweede district, waarin meer dan 100 kiezers tegenwoordig waren, als candidaten voor het lidmaatschap der Tweede Kamer der Staten-Generaal aangenomen, mr. *C. van der Lek*, [illegible] mr. *P. Kroef* en mr. *G. A. Fokker*. En voor de Eerste Kamer werden aangeteekend als candidaten, de heeren mr. *G. van der Does de Willebois*, *Gr. de Creve* en jhr. *W. H. de Jonge*.

In ons berigt der vergadering van kiesgeregtigden alhier op 18 zaterdag gehouden, leest men dat uit de stemming van candidaten voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal zich op den heer [illegible] stemmen vereenigden, dit moet zijn 52. De getal van [illegible] achter den naam weg gelaten.

Uit Groningen van 25 dezer wordt gemeld: „Gisteren overleed alhier, in den ouderdom van 67 jaren, aan eene onverwachte ongesteldheid en na eene bedlegerigheid van slechts weinige dagen, de heer *C. J. Meijer*, doctor in de beide aanleggende wijsbegeerte en letteren, hoogleeraar in de faculteit der gemelde wetenschappen aan onze hoogeschool, en correspondent of lid van onderscheidene geleerde genootschappen.

Buitenlandsche Tijdingen.

Engeland. — *Londen* 25 *november*. Er zijn berigten ontvangen van de Kaap de Goede Hoop van 28 september. Op den 21. dier maand heeft de gouverneur sir *Harry Smith*, in eene proclamatie bekend gemaakt, dat de opstand der boeren geheel gedempt is.

Duitschland. — *Weenen* 21 *november*. Het nieuwe ministerie is eindelijk tot stand gekomen; de heer *Bach* heeft de portefeuille van justitie aangenomen, die hij voor de revolutie bezat. Men verwacht ten aanzien van de overeenkomst en de houding met en tegenover Duitschland bepaalde beginselen in het programma dat dagelijks wordt te gemoet gezien.

De gebeurtenissen die sedert zes maanden plaats grijpen, hebben op den gezondheidstoestand des keizers, die reeds zeer geschokt was, nadeelig gewerkt, hij is zeer lijdende.

De *Weener Zeitung* zegt, dat de keizer van Rusland zijn aide-de-camp, baron *Lieven*, met eene buitengewone zending naar Weenen heeft gezonden om aan prins *Windischgrätz* het grootkruis der orde van St. Wladimir, en aan dezen *Jellachich* dat der St. Joris-orde te overhandigen. Men voegt hierbij dat het kruis voor prins *Windischgrätz* bestemd het zelfde is dat de keizer sedert 10 jaren zelf droeg.

Een telegraafisch berigt uit Styrie meldt de ontbinding van het academisch legioen en de sluiting der democratische clubs.

Berlijn 24 *november*. Het kabinet van Londen heeft door deszelfs gezant, graaf *Westmoreland*, aan ons kabinet eene nota doen toekomen, waarin lord *Palmerston* de maatregelen der Pruissische regering tot herstel der orde goedkeurt. Waarschijnlijk staat hier mede in verband een berigt door de dagbladen van heden medegedeeld, als zou de Engelsche regering van de regtsgeleerde ambtenaren der Kroon een advies gevraagd hebben betreffende de regtskwestie, welke op dit oogenblik tusschen de Pruissische kroon en de nationale vergadering hangende is, en als hadden deze ambtenaren zich voor de Pruissische regering verklaard.

— Volgens een ander gerucht, zou de regering het plan hebben den vereenigden landdag bijeen te roepen en dezen over de wettigheid of onwettigheid der tegenwoordige vergadering uitspraak te laten doen. Zoo veel schijnt zeker, dat men het gouvernement dezen maatregel aangeraden heeft.

Frankfort 24 *november*. Naar men vernoemt, zou de Hongaansche minister van oorlog, *Mesaros*, die met vredesvoorslagen te Olmütz is aangekomen, onder anderen tot voorwaarde hebben gesteld eene algemeene amnestie, waarin mede de bekende *Kossuth* moet begrepen zijn. Het is niet waarschijnlijk, dat de Oostenrijksche regering, bijzonder wat het laatste punt betreft, hierin toestemmen zal.

— Nadat de president *von Gagern* van de nationale vergadering verlof gevraagd en bekomen had, om zich gedurende 8 dagen te verwijderen, met het oogmerk zich naar Berlijn te begeven en den waren staat van zaken aldaar te onderzoeken is dezelve, naar men vernoemt dadelijk derwaarts vertrokken, vergezeld van den rijkscommissaris *Simson*, die gisteren hier van Berlijn terug gekeerd was. Men beweert, dat van de zijde der centrale magt reeds eenige malen bij den heer *v. Gagern* was aangedrongen geworden, zich met deze zending te belasten, en dat dezelve eindelijk aan dit verlangen heeft voldaan.

— De heer *Fenner v. Fennenberg*, onder-bevelhebber der nationale garde van Weenen, wien het gelukt was zich door de vlugt aan de doodstraf te onttrekken en de Beijersche grenzen te bereiken, is heden hier aangekomen, met het oogmerk, aan de nationale vergadering mededeeling te doen nopens de jongste gebeurtenissen te Weenen.

De zitting van den rijksdag werd heden voorgezeten door den vice-president *Riesser*, die berigt, dat de voorzitter *von Gagern* naar Berlijn is vertrokken. Na eenige interpellatien den minister van binnenlandsche zaken en van oorlog gedaan, komt in behandeling het volgende voorstel der commissie:

„De Duitsche rijksvergadering, herzien, het den 19 julij ll. ten opzigte van het hertogdom Limburg genomen besluit, en in overweging genomen, dat het invoeren van de nieuwe Nederlandsche staatsregeling, in dat onafscheidelijk met Duitschland verbonden land, met evengenoemd besluit in openlijke tegenspraak zou staan, besluit:

„1. Het centraal bestuur wordt opgevorderd, tegen het ten uitvoer leggen van de nieuwe Nederlandsche staatsregeling, in het hertogdom Limburg, te protesteren, en het op iedere andere gepaste wijze te keer te gaan.

„2. Voor zoo ver tot het ten uitvoer leggen van het besluit van den 19 julij een gemeenschappelijk overleg of eene beraadslaging met de hertogelijke Limburgsche, of koninklijk Nederlandsche regering gevorderd mogt worden, die zonder vertraag te doen plaats hebben, en in het belang van evengemeld besluit zoo spoedig mogelijk ten einde te brengen."

Het wordt met bijna algemeene stemmen aangenomen.

— Uit Luxemburg vernemt men, dat een gedeelte van het Pruissische garnizoen van daar naar Trier is gemarcheerd. Dit vertrek staat in betrekking met de oproerige bewegingen in Pruissen. Trier, Aken, Bonn, Coblenz, Dusseldorp en andere steden van de Rijnprovincien zijn weigerachtig de belasting te betalen, steunende op het besluit der nationale vergadering, welk besluit echter door het Duitsche parlement te Frankfort onwettig is verklaard, en hebben zich oproerig betoond; van daar dat eenigen dier steden in staat van beleg zijn verklaard, de burgemeesters vervangen en de gemeenteraden ontbonden.

Ingezonden Stukken.

Aan de Redactie der Middelburgsche Courant.

Met algemeen genoegen weed de heer mr. *J. J. Slicher van Domburg*, in de vergadering der kies-geregtigden in het eerste kies-district van Zeeland, te Middelburg, van zaturdag ll., als eerste candidaat geproclameerd van het tweetal candidaten voor het lidmaatschap van de *Tweede* Kamer der Staten-Generaal. Op dienzelfden dag deelde de *Staats-courant* (Bijblad 263ste vel bladz. 1005) ons de woorden mede, welke die heer in de dubbele Kamer, bij gelegenheid der beraadslagingen over het XIIde hoofdstuk, houdende wijziging der Grondwet, heeft gesproken, en welke het bewijs leveren, dat hij eene plaats onder de vrijzinnige candidaten volkomen waardig is. Ik acht het eigenaardig, die woorden door uwe courant mede te deelen, waartoe ik vertrouw, dat gij wel een plaatsje zult willen inruimen.

Zie hier die woorden:

„De heer *Slicher* zegt, dat hem, bij den aanvang der zittingen nog geen lid der vergadering zijnde, de gelegenheid ontbroken heeft, bij de algemeene beschouwingen zijn goedkeurend votum aan de aangenomen wets-ontwerpen toe te zeggen. Hij verklaart, dat hij zijn kortstondig mandaat, hem door de Staten van Zeeland opgedragen, aanvaard heeft, ten einde de wijziging der Grondwet in liberalen zin, dien hij als burger van Nederland zoo zeer voorstond, te helpen afgevaardigde met zijn votum te kunnen bekrachtigen. Hij heeft het besluit van 17 maart toegejuicht, en het kon hem boven alles bevredigen, dat de wensch tot eene grondwetsherziening van het geëerbiedigd Hoofd van den Staat uitging. Hij had gaarne gezien, dat bij het stelsel van vrije verkiezingen de openbaarheid der gemeenteraads-vergaderingen verpligtend ware geweest. Hij zoude met zichzelven in tegenspraak zijn, indien hij art. 4 van het XIIde wets-ontwerp niet goedkeurde, daar hij in 1842 als lid der provinciale Staten van Zeeland zijne goedkeuring hechtte aan de afschaffing dier regten. Voorts verklaart hij, dat indien hij zijn goedkeuring aan de XII wets-ontwerpen geeft, hij dan zijne gevoelens geen geweld aandoet, geene offers aan het Vaderland brengt, maar dat hij de innige overtuiging heeft dat, zoo er een milde uitleg aan de nieuwe Grondwet gegeven wordt, zij de eensgezindheid, de welvaart en het geluk van zijn Vaderland zal bevorderen."

N. N.

Aan de Redactie der Middelburgsche Courant.

Ik zie uit uwe courant van heden, dat een geschrift over of tegen mijne toespraak: *aan de kiezers in het vierde district van Zeeland*, wordt aangekondigd. De gedenkwaardige zaak verdient, dat ik op mijne eer dat geschrift te kennen verklaar ik voorshands, hetzelve niet te zullen beantwoorden, indien het niet mogt ondertekend zijn met den naam des schrijvers. Ik wil in de zaak, welke het hier geldt, zelfs den schijn vermijden, als of van *mijne* zijde zoodanig geschrift is uitgegaan, om in meerdere détails te kunnen komen.

In den laatsten tijd heb ik opgemerkt, dat zijk eene voorzichtigheid niet overbodig is.

Middelburg, 28 November 1848.

Uw dienaar,

P. VAN DEN BERGHE.

In de *Middelburgsche courant* van den 27, staat een adres aan ingezetenen van het 4de district, strekkende om hen te beduiden dat zij bij de aanstaande verkiezing, zich behooren te bepalen tot eenen liberaal in plaats van tot mannen van conservative gezindheid.

Onder betuiging van gehechtheid aan zijnen geboortegrond, gewaagt de schrijver verder hoe de belangen van dat district door de Zeeuwsche leden der Staten-Generaal zouden zijn

vlieg[illegible] en men geen ander belang in dat land zoude gehad hebben, dan om er hooge lasten in te vorderen; hoe het onder eene drukkende militaire regering zonder gebrek gegaan hebben enz., om dan daarmede de aanbeveling van een liberalen candidaat te staven. Ten slotte werd het zonderlinge bescheidenheid een soort van verschooning gevraagd, welke echter de Zeeuwsche leden der Staten-Generaal over de indirectelijk gedane aantijging kwalijk zal bevredigen.

Het is aan de taktiek van het liberalisme niet geheel vreemd om bij mindere bekendheid der merites van de personen welke het voorstaat, dezelven te verheffen, ten koste van hen die het als tegenpartij beschouwt, en het er daarbij op toe te leggen, om de eenmaal in de schaduw gestelde zijde nog al donkerder te kleuren, waarbij het dan wel omtrent de juistheid der daadzaken niet altijd zoo naauw wordt genomen. Zoo zoude men omtrent de onderwerpelijke aantijging, aan de Zeeuwsche leden dringen vragen, of het zoo zeker is dat die leden altijd *eenparig* zouden hebben *gezwegen*, en of zij niets zouden hebben gedaan om uit te lokken de wetsvoordragt, waarbij zes tonnen gouds tot schadeloosstelling werden beschikbaar gesteld ten behoeve der grens-districten. Een maatregel waartoe volstrekt geen regtsgrond bestond, ja in de Kamer als bedenkelijk antecedent werd bestreden, maar welker billijkheid en wenschelijkheid overigens gaarne werd beaamd. Men zoude kunnen vragen of het den schrijver niet bekend is, dat juist door den aandrang van een dier bestredene Zeeuwsche afgevaardigden was, dat het lot dier voordragt in het belang ook van Staats-Vlaanderen werd beslist?

De militaire bezetting die dat land tegen den Belgischen opstand verdedigde, te bestempelen met den naam van „drukkende militaire regering waaronder het land gebukt ging," is eene niet zeer vleijende uitdrukking voor de verdedigers van het district! Gelukkig voor hen dat zij eene betere getuigenis hebben in de bewustheid van, in die kommervolle dagen hun pligt aan het Vaderland betracht te hebben, eene herinnering waarbij zij zich ligt de miskenning van eenen enkelen inwoner kunnen getroosten. Het is ook niet gegrond om dat district voor te stellen als van 1830 en volgende jaren onder een militair despotisme te hebben gestaan. Het is toch bekend dat er geene civile overheden zijn ontzet noch weggejaagd, geene ingezetenen mishandeld, geene brandschatting geheven; het is daarentegen niet onbekend dat de militaire magt in het bedreigde land allezins welkom was, en bij de trouwe ingezetenen den grootsten steun vond, om ook toen België dat land onder hare wittgewesten had opgeschreven, met trouwe pal te staan, om eene der schoonste provinciën van de Nederlanden aan voor Nederland te behouden. Het is bekend dat behalve eenige oproerige Vlamingers, er voorts tusschen de inwoners van allen stand en de bezetting steeds eene zeer goede harmonie bestond, de krijgstucht betamelijk gehandhaafd, en er bij al den last van eenen staat van oorlog onafscheidbaar, met de inwoners, onder dat zoogenaamd despotisme, vele vriendschapsbetrekkingen werden aangeknoopt, welke nog voortduren.

Wanneer door preventive maatregelen een verwacht kwaad wordt verhoed, dan behoort men die maatregelen niet te laken, als overbodig geweest zijnde, en daarom is het niet billijk om de inundatie-werken eene nutteloze beschadiging te noemen.

Staats-Vlaanderen lijdt aan eene andere kwaal, die niet door de veranderde Grondwet; vrije verkiezingen of soortgelijke ostentatien verholpen wordt; het is het indringen der Vlamingers, waardoor dat schoone land regelmatig en progressief wordt veroverd en aan België verkocht; de inboezemingen, trouwe, degelijke vaderlanders uit hunne vestigingen worden verdrongen, eerst de pachters, de ambachtslieden, vervolgens de middenbezitten en onbemiddelden grondbezitters uit hun erfgoed, waarvoor zij schadeloosstelling zullen kunnen beurt krijgen! Dat is de dringende wenschelijkheid, ook van het 4de district!

De man die maatregelen wist te provoceren om dezen invretenden kanker, deze stelselmatige inbezitneming van dat allezins belangrijke land, door wettelijke verordeningen, welke toch niet buiten het gebied der mogelijkheid liggen, paal en perk te stellen, deze zoude de keuze bij uitnemendheid verdienen der ingezetenen en eene redding aanbrengen, waarbij alle vrijheden en schijn-vrijheden, ook der veranderde Grondwet, niet eens genoemd zouden kunnen worden.

Voor het hier boven medegedeelde stuk, waarop de heer *van den Bracke* reeds voorloopig verklaard heeft niet te zullen antwoorden, is ons de plaatsing in onze courant verzocht door een bij ons bekend persoon, want — hetzij hier andermaal herhaald — wij nemen van anoniem ingezonden stukken geene kennis. — Wij hebben echter van den schrijver de naam openbaar te maken; wil hij dit later doen, dit staat aan hem; zoo ook of hij op bovenstaande aanmerking al of niet wil antwoorden.

De Redactie.

Aardbeving. — Luchtverheveling.

In den vroegen morgen van den 19 october ll. werd er in Middelburg, en gemeenzaam in de geheele provincie Zeeland en andere streken, zuidwaarts van die provincie gelegen, eene vrij hevige aardschudding gevoeld, die zeker zelden in die mate van kracht in onze noordelijke gewesten is waargenomen; de dagbladen gaven, volgens den geest des tijds, daarvan gelijk trouwens van alle gebeurtenissen die volksrampen ten gevolge zoude kunnen hebben, zeer omzigtige en verzachtende opgaven. De *Goesche Courant* alleen (welk artikel ook in no. 120 van dit dagblad mede is opgenomen), scheen aan haar berigt een meer wetenschappelijk aanzien te willen geven, en den wolkengloed, die vier dagen vroeger, met het aankomen der avondschemering, had plaats gehad, daarmede in verband te brengen.

Welke steekhoudende bewijzen er voor het verband van twee zulke uiteenloopende natuurverschijnselen, gelijk aardbeving, en den, door het wijkende zonlicht, in duizend nuancen gekleurde wolkendos, door de geleerden kunnen worden bijgebragt, weet ik niet, maar wel weet ik, dat het uiten van zulke onheil-voorspellingen, gegrond op de kleur der wolken, als in dat berigt voorkomen, voor den beoefenaar der wetenschap van geen nut zijn kan; terwijl den minkundige niet zelden daardoor de droevigste vrees en schrik word aangejaagd.

Dat „ roode compacte wolken, *omringd* van een dóode gele kleur, en van eenen graauwen rand *omgeven*", zeker geene aangename schildering van het luchtgewelf daarstellen, zal ieder toegeven, even zoowel als dat men het de kustbewoners der Middellandsche zee en die van Portugal, niet euvel zal duiden dat zij voor opgenoemde kleuren huiveren, en daaraan allerhande voorspellingen hechten, als men den trap hunner verlichting en den aard en strekking hunner godsdienstige en zedelijke opvoeding daarbij in aanmerking neemt. — Maar, niet alzoo in Nederland! — Daar waar reeds in 1690, door den uitmuntenden *Balthasar Bekker*, in zijn voortreffelijk werk, de Betooverde Wereld, I boek, 3de hoofdst., § 14, de Aëromantia en wolkengisserij, als bijgeloovige en schadelijke vooroordeelen, werden verworpen. Waar eene maatschappij: *tot Nut van 't Algemeen*, betamelijke volksverlichting verspreidt; en waar de minstgegoede ingezeten, in het Natuurkundig Schoolboek, en de Volks-Natuurkunde, beide door die maatschappij uitgegeven, genoegzame kennis kan opdoen, om met genoegen de spelingen van het licht, door de in digtheid onderscheidene middenstof der wolken, te beschouwen, en zich te verlustigen in de oneindige kleurschifting door de straalbreking daargesteld. Waar een *Woordenboek*, in een klein, en voor elk verkrijgbaar boekje, de Regenboog beschrijft, en ieder, die slechts lezen wil, bekend maakt met de wonderlijke eigenschappen van het licht, en de buigbaarheid van deszelfs stralen, als de eenige oorzaak aanwijst van het ontstaan dier veelvuldige kleuren, welke het oog van den weetgierigen natuurbeschouwer, zoo dikwijls met verrukking aanstaart, en alleen door den beneveldsten van geest als schrikbeelden kunnen worden weggebeuzeld.

Bovenstaande gedachten kwamen reeds bij de eerste lezing bij mij op; dan ik achtte het niet noodig die te uiten, daar ik meende, mij overtuigd te mogen houden, dat het gegeven berigt door eene tweede en derde hand was gegaan en dus zeer verminkt in het licht was gekomen, en daarom, door den eersten berigtgever, nog wel eens zou worden verbeterd. Want welk man, die aanspraak zou willen maken op eenige natuurkennis, zou in het openbaar durven vertellen, dat door de aardschudding van dien morgen, ten zinen huize een slinger in *volle beweging* was gebragt? — De *beweging van een slinger* acht ik te geschieden in de streeklijn van een cirkel; elke andere beweging, hetzij schudding of trilling, verdient dien naam niet. Hoeveel schudding zou een geheel gebouw moeten ondergaan, om aan het hangpunt van een slinger, die kracht van beweging mede te deelen, die in staat zal zijn om den slinger zelven, al ware het slechts twintig graden van den cirkel te doen doorloopen? En alleen door het hangpunt kan eene aardbeving hare beweging aan den slinger mededeelen.

Diergelijke ongerijmde opgaven kunnen den wetenschappelijken niet schaden, en den onkundigen hinderen die niet; daarom voelde ik geene opgewektheid om daarover iets in het midden te brengen. Dan, in den avond van vrijdag den 17 november, toen, tusschen 9 en 10 uren, weder eene prachtige luchtverheveling, in de gedaante van eenen vuurroodden gloed, een aantal menschen op de straat bijeen bragt, en ik uit de gesprekken dat meesten vernam, hoe de angstvalligheid hen vermeesterde, en de vrees voor eene herhaalde aardbeving of hevigen storm, op grond, dat immers de courant, de eenige vuurroodkleurige wolken daarvan als voorboden had bekend gemaakt, en zij nu een gloed zagen, nimmer door hen zoodanig gezien (hetgeen ik wel geloof, dat voor de meesten letterlijk waar zal geweest zijn, want de gloed was prachtig, maar tevens indrukwekkend) toen veranderde mijn besluit, en ik nam voor, het mijne er toe bij te dragen om dat schadelijk en pijnigend vooroordeel te helpen verdrijven. Maar, wat zou het geweest zijn, indien kort na dit verschijnsel, zich bij ons eene buitengewone gebeurtenis of ramp had opgedaan? Dan zou zeker mijne stem als die eens roependen in de woestijn geweest zijn, en de beste gronden hadden voor het vooroordeel moeten zwichten. Doch nu er acht dagen verloopen zijn, zonder dat er zich iets buitengewoons heeft opgedaan, nu hoop ik dat mijn geschrijf niet nutteloos zal zijn, maar onder meer ander en beter, zal mogen strekken, om de ingebeelde wetenschap van eenen *Ludeman*, en diergelijke, plaats te doen maken voor nuttiger natuurkennis.

J. E.

Zeetijdingen.

VLISSINGEN den 28 *november*. Zijn alhier ter reede gekomen: *Marie Key*, J. van Coolput, en *Indépendance*, van der Steen, beide van Rio-Janeiro, met koffij; *Achilles*, J. Lorenzen, van Buenos-Ayres, met huiden; *Georg*, Bauert, van Cephalonia, met krenten en rozijnen; *Maria Theresia*, C. C. Lindeboom, van Marseille, met stukgoederen; *Diligent*, Luchies, van Villa-Nova, met ruw; *Lesseliers*, Henrichsen, van Lagunas, met roodhout; *Minister van Stolk*, D. H. Nolks, van Livorno, met marmer; *Antwerpen*, Th. Jackson, van Londen, en *Geselle*, J. Main, van Hull, beide met stukgoederen.

Voor Gent: *Loochristy*, J. F. Cornelis, van Mobiele, met katoen; *Friendship*, W. Balland, van Londen, met ballast.

Naar zee: *Soho*, J. Cullen, van Antwerpen naar Londen, met stukgoederen.

Jongste Tijdingen.

Editie van 6½ ure.

Parijs 26 *november*. De nachtzitting der nationale vergadering van gisteren duurde tot over middernacht, de generaal *Cavaignac* heeft tot drie malen toe de tribune beklommen om zijne beschuldigers te antwoorden of verlangde opheldering te geven. Hij wordt door den heer *Ledru-Rollin* de verklaring afgelegd dat er [illegible] tusschen hem en den generaal *Cavaignac*. Hierop is men, op voorstel van den heer *Dupont* (de l'Eure), ter dezer zake met 503 tegen 34 stemmen overgegaan tot een gemotiveerde orde van den dag, die de vroegere verklaring bevestigt, dat de generaal *Cavaignac* zich bij het vaderland verdienstelijk heeft gemaakt.

Bij het uiteengaan der vergadering zeide men dat het einde der beraadslagingen den generaal meer dan een millioen stemmen voor het presidentschap had doen winnen. Zijne scheiding van de bergpartij, de breuk met den heer *Ledru-Rollin*, maar ook het oratorisch talent van den president van den ministerraad zelve, — dit alles heeft hem een triumf doen behalen die de kans van prins *Lodewijk Bonaparte* een onnoemelijk verlies heeft berokkend. Velen verwachten nu van dien president een manifest, waarvoor zij meenen dat hij als [illegible] zal zijn.

's Gravenhage 27 *november*. Bij koninklijk besluit van 23 dezer is bepaald, dat aan het wapen der koninklijke maréchaussée eene uitbreiding zal worden gegeven uit de verschillende korpsen cavallerie, om gedurende den naderenden winter de politie ten platenlande te versterken.

De officieren, onder-officieren, korporaals en manschappen der cavallerie, waaruit de bedoelde detachementen zullen zijn te zamen gesteld, zullen tot op een nader te bepalen tijdstip, doch niet langer dan tot den 1 mei 1849, als maréchaussée, ten nutte der justitie dienst doen.

Op de officieren en onder-officieren, hieronder begrepen de korporaals, die mogten worden [illegible] zullen worden toegevoegd, [illegible] den 13 februarij 1815 [illegible] bepaalde de beëdiging van officieren [illegible] bij het wapen der maréchaussée en [illegible] belast met het opsporen van misdrijven en hulp-officieren van het openbaar ministerie.

— De Londensche dagbladen, in den namiddag van den 27, per *Batavier*, te Rotterdam ontvangen, hoofdzaak dat de Engelsche regering berigt zou hebben ontvangen van het overlijden van *Ibrahim*-pacha aan de cholera.

Leuven 27 *november*. In eene vergadering van kiezers uit dit kanton, heden onder voorzitting van den heer mr. *K. Woeste*, te St. Maartensdijk gehouden, door 131 stemgerechtigden tegenwoordig waren, heeft de heer mr. *C. A. Pollet*, te Middelburg, 127 stemmen voor de candidatuur tot het lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal verkregen. Als candidaten voor de Eerste Kamer hebben op zich vereenigd, te weten: de heeren mr. *W. M. de Jonge van Ellemeet*, 36 [illegible] *van der Het de Clercq* 75, jhr. *W. D. de Jonge* [illegible] jhr. mr. *J. A. ridder van der Heim van Duivendijke* [illegible], *P. Daane* 12, *J. L. Sterp* 5 en *A. Kakebeen* [illegible] stemmen.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.